

Man soll die Feste feiern wie sie fallen.

Dieser Gedanke, wie er im Schlager von Chriss Roberts vorkommt, steht in Widerspruch zu der Erinnerungskultur, die anlässlich der Jahrestage z. T. vergessene Brüner wieder feiert. Die Wahl der Gefeierte und der Ort eventueller Denkmäler verfolgen kulturpolitische Ziele, die nicht nur zur Erinnerung an eigene Persönlichkeiten der jeweiligen Sprachgemeinschaft, sondern auch den andern zum Trotz gebaut werden (Wieland der Schmied auf dem Dach des Vorbaus, der Eingangshalle der Kaiser-Jubiläums-Künstlerhauses, 1911).

Chris Roberts :

Man soll die Feste feiern wie sie fallen.
Man soll die Mädchen küssen wenn man sich verliebt.
Man soll die Rosen pflücken wenn sie blühen
und soll sich nehmen was es gibt.
Man soll die Feste feiern wie sie fallen.
Man soll die Mädchen küssen wenn man sich verliebt.
Weil du die Allerschönste bist von allen
will ich dich lieben so lang es Liebe gibt.

Wenn Geburtstag ist oder sonstwas ist laden Freunde sich ein.
Für ein kleines Fest, das man steigen lässt
braucht nur Sonntag zu sein.
Und wenn wir beide beisammen sind feiern wir ganz allein.

Dass mir eine Nacht so viel Freude macht das hätt ich nicht gedacht.
Heut wird sich gefreut denn die schöne Zeit
bleibt nicht immer wie heut.
Komm, lass die Sorgen und Morgen sein denn der Morgen ist weit.

Man könnte diesen konventionellen Text eines bayrischen Schlagersängers der 70er Jahre mit der Aufforderung zum einer recht intensiven Feier verbinden, wie sie unter Jugendlichen heute beliebt sind, denen alle historischen Zusammenhänge völlig egal sind. Dieser exzessiven Feier im heutigen Brunn könnte man eine Versöhnungsfeier gegenüberstellen, bei der sich im Himmel berühmte Männer aus Brunn treffen, über das Brunn von 2010 diskutieren, die gedächtnislose Generation verfluchen, ihre eigenen Leistungen anpreisen und beinahe wieder sich in die Haare geraten, angesichts den aktuellen Brüner Umständen jedoch schließlich finden, sie sollen sich doch verbinden, um nicht gemeinsam vergessen zu werden und bei Gott, der EU, der tschechischen Regierung, dem Bezirkshauptmann und dem Brüner Oberbürgermeister, dem Rektor der Masaryk-Universität einen Protwest gegen das Vergessen einlegen. Die Auswahl steht nicht fest, aber folgende Persönlichkeiten ermöglichen Verbindungslinien unter den Tschechen und Deutschen in Brunn zu finden.

Hugo Iltis, Gregor Mendel, Pavel Křižkovský, Leoš Janáček, Robert Musil, Karl Hans Strobl, Adolf Loos und Bohuslav Fuchs. Jahrestage von dem ersten öffentlich Auftritt der Beseda, von dem Besuch Kaiser Franz Josef I. dem Ersten in der Taubstummenanstalt in Brno (als Zeichen einer Zurückhaltung des Kaiserhauses im Sprachstreit, ve stejném roce – roce narození Roberta Musila –

vydána Stremayerova jazyková nařízení - při jednání s úřady mohla v Předlitavsku menšina, která měla v daném okrese alespoň 20% obyvatel, užívat vedle němčiny i i svůj mateřský jazyk, v Brně tedy češtinu, vnitřní jazyk byl však jen německý).

1910 Enthüllung des Mendel-Denkmal.

1926, ein Jahr nach dem versäumten Křížkovský-Jubiläum 1925, wurde das Křížkovský-Denkmal enthüllt.

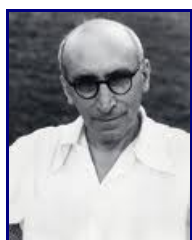
1945 odstraňování německých pomníků v Brně

1995, otevření repliky Zemanovy kavárny.

Schade, dass wir außer Bertha von Suttner, die in Brno nur einen Teil der Kindheit bei ihrem Vormung Fürst Fürstenberg verbrachte, nur Alice Charlemont bzw. Herma Dietz haben. Vielleicht fällt Ihenn noch jeman ein. Oder wir nehmen die Herman Dietz und lassen sie über das Männerkomplott klagen.

Hugo Iltis

Iltis, Hugo (1938-1944) Mary Washington College, Virginia / Biology

Hugo Iltis (1882 in [Brünn](#) – 1952 in [Fredericksburg, Virginia](#)) war ein jüdisch-deutscher [Botaniker](#) und [Naturhistoriker](#). He authored *Gregor Johann Mendel: Leben, Werk und Wirkung* (Berlin, J. Springer, 1924; *Life of Mendel*, transl. E. and C. Paul, New York, W. W. Norton & Co. Iltis arrived in the United States between late 1938 and early 1939. He considered himself Gregor Mendel's official biographer, recreated his Brünn museum that explained Mendel's life and ideas, and quickly found a job at Mary Washington College of the University of Virginia.

Slavnostní odhalení pomníku zakladateli genetiky
J. G. Mendelovi

Mendel, opat starobrněnského kláštera
12. 6. 1880

Návštěva císaře Františka Josefa I. Moravsko-slezského ústavu pro hluchoněmé, jehož kurátorem byl r. 1863 krátce Johann Mendel.

Mendel v Brně vystudova 1854–1868 profesor na německé reálce v Brně,
od roku 1868 opat

1. 10. 1910 odhalen Mendelův pomník v Brně.

ulice

Klášterní náměstí

místo: v blízkosti starobrněnského kláštera

první pomník postavený vědci, nikoli potentátovi nebo umělci

Pomník od vídeňského sochaře Th. Charlemonta, jehož dcera Alice si vzala přítele Roberta Musila Gustava Donatha a byla vzorem pro Musilovu postavu Clarissy v nedokončeném románu *Muž bez vlastností*.

Pomník byl zbudovaný péčí Přírodovědného spolku a byl slavnostně odhalen za přítomnosti předních botaniků a genetiků.

účastníci

Hugo Iltis, William Bateson (Anglie), Erwin Baur (Německo), Herman Nilsson-Ehle (Švédsko) aj.

zajímavosti

Výbor Přírodovědného spolku, který se pro stavbu pomníku vyslovil v roce 1906, oslovil přední badatele z různých zemí, aby stavbu pomníku podpořili.

J. G. Mendel

pomník: Mendlovo náměstí 1/1

Když byl Janáček ve starobrněnském klášteře, nebyl ještě jeho opatem Mendel. Janáček byl přijat v létě r. 1865 za fundatistu starobrněnského kláštera na Starém Brně, Mendel se stal opatem až 1868. Janáček od roku 1866 studoval na starobrněnské měšťské reálce, od r. 1869 na učitelském ústavě, kde r. 1872 absolvoval.

V klášterním ovzduší se jeho vzdorný a nepoddajný duch utvrdil v národním vědomí a zde také vyšlehly prvé plaménky jeho budoucí lásky k slovanskému východu. Pod přísným vedením Pavla Křížkovského zde získal důkladnou hudební přípravu. V témže roce, kdy byl Mendelovi odhalen v Brně pomník, měli Češi jiné starosti a Mendela ještě nebrali vážně:

Až oslavy 100. výročí narození J. G. Mendela v Brně pořádány společně Čechy i Němci (23. 9. 1922). V jubilejním roce skladatele [Pavla Křížkovského](#) se v Brně konala velká národní slavnost k 50 letům trvání Filharmonického spolku Beseda brněnská, spojená s 1. sjezdem českých pěveckých spolků v Besedním domě. Sjezdu se účastnilo kolem 800 členů několika desítek pěveckých spolků z Čech, Moravy, Slezska a Dolních Rakous. Už v sobotu se zde konal slavnostní koncert. V neděli před polednem se mohutný průvod (údajně 15 až 20 tisíc účastníků) nejen pěveckých, ale i dalších národních spolků a korporací s prapory odtud vypravil ke starobrněnskému klášteři, kde byla Křížkovskému odhalena [pamětní deska \(autor O. Španiel\) s motivem "Utonulá"](#). \Učastníci oslav Besedy brněnské, jejichž hlavním řečníkem byl [dr. Otakar baron Pražák](#) (předseda "Besedy" a syn Taafeho vlády, který si v Brně nechal postavit Pražákův palác.), představitelé a členové pěveckých spolků v pondělí 16. května odjeli do Moravského krasu na prohlídku nově otevřených jeskyní - Punkevních a Kateřinské, v jejímž dómu zazpívali. Křížkovského pomník z roku 1926 v části Brno-město stál v bezprostřední blízkosti telocvičny německých turnerů. Pro jeho postavení byl založen Spolek již před I. světovou válkou. S jeho odhalením se uvažovalo ke 40 výročí smrti Křížkovského v roce 1925. Úkol byl zadán akademickému sochaři Františku Fabiánkovi a architektonické začlenění architektu Janu Viškovi. Němci sochu za protektorátu v roce 1943 odstranili – prý aby ji ochránili před leteckými nálety. Po ukončení II. světové války v roce 1945 byl tento pomník nalezen ve sběrně kovů v místě svého vzniku v Praze-Libni a následně vrácen na své místo.

První česká beseda v Brně

6. 11. 1860

místo

Lužánky

První česká beseda se konala v Brně-Lužánkách, uspořádal ji Český pěvecký spolek pod vedením učitele hudby Františka Fialy. Byla povolena s podmínkou, že jedno číslo v programu bude německé.

Po první besedě se v Brně začalo mluvit víc česky, lidé se začali hrdě hlásit k národnosti české.

10. 10. 1861 se oficiálně ustavil mužský pěvecký spolek Beseda brněnská, jehož prvním dirigentem se stal Pavel Křížkovský

"Tato produkce v Lužánkách měla epochální úspěch. Sta a sta lidí, kteří besedu navštívili, vraceli se z Lužánek jako horliví Čechové, nadšeni pro naši českou věc. Píseň česká získala jejich srdce národu." píše František Ladislav Nesvadbík.

Sollte man in Brünn ein Zeichen der Versöhnung – die Österreich-Buibliothek – feiern, einige Gegner wenden ein, dass es ein wichtigeres Jubiläum gäbe:

1960: V brněnské ZOO otevřen první pavilon opic

v novém opičím pavilonu z r. 1967 poprvé uměle odchovaný šimpanz

charakteristika

Od první poloviny padesátých let až dosud zoologická zahrada chovala opice v klecích.

Ke stavbě nového pavilonu posloužila zakoupená chata, k níž byly přimontovány venkovní výběhy. Pavilon byl určen kočkodanům a makakům, ale také nosálům červeným.

Během 70. a 80. let 20. století se ustálila druhová skladba opic tak, jak ji známe dodnes. K šimpanzům přibýly dželady, paviáni anubi, mandrilové rýholíci, makakové chocholáci, kočkodani zelení a husarští, lemuři běločelí a vari, kosmani zakrslí a kotulové veverovití. V expozicích byli chováni i orangutani, které ZOO získala v roce 1981 deponací ze ZOO ve Dvoře Králové (většina z původních sedmi těchto lidoopů se po třech letech vrátila k původnímu majiteli). K obyvatelům opičince patří i tamarini žltorucí, kteří stejně jako kosmani zakrslí dotvářejí atmosféru pralesa v pavilonu Tropicke království (tento pavilon byl otevřen v roce 1998).

První pár šimpanzů, který se v brněnské ZOO objevil v roce 1962, našel útočiště v přístavbě provizorního vivária. Tato přístavba v rozšířené podobě je dochována dodnes, a to jako ubikace s výběhem pro pár pum.

V letech 1964 a 1965 byly zbudovány dva na sebe navazující a v té době velmi moderní pavilony opic. V nich se nacházeli giboni larové a řada menších druhů opic. Útočiště tam našel i pár šimpanzů, který byl do té doby umístěn v původním pavilonu z roku 1960.

V roce 1967 se v novém opičinci podařil první umělý odchov šimpanze v Československu.

Slavnostní otevření repliky Zemanovy kavárny

24. 3. 1995

Koliště

původní kavárna byla první důsledně funkcionalistickou stavbou, byla zbourána v roce 1964

U příležitosti 100. výročí narození architekta Bohuslava Fuchse byla slavnostně otevřena replika Zemanovy kavárny, kterou Bohuslav Fuchs navrhl roku 1925. Do provozu pro veřejnost byla uvedena 15. dubna 1995.

14. 11. 1995

Slavnostní setkání u památníku architekta Bohuslava Fuchse 4. 9. 1995

Vernisáž výstavy Architekt Bohuslav Fuchs 26. 4. 1995

Konference Pocta Bohuslavu Fuchsovi 12. 4. 1994

Položení základního kamene repliky Zemanovy kavárny